

TAJNÝ ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

Ročník 1953

V Praze dne 5. října 1953

Číslo 147

O B S A H : 159. Dokument o práci okrskových zmocnenců a Pomocných stráži VB.

102

104

159

231/03-9

Dokument o práci okrskových zmocnenců
a Pomocných stráži VB

~~Zrušeno dle TR MV č. 8/50.~~

Kolegium ministra vnitra jednalo na základě zprávy náčelnika HS VB o dosavadní činnosti okrskových zmocnenců a Pomocných stráži VB i o jejich práci budoucí a dospělé k témtoto závěru:

A/ Výsledky práce okrskových zmocnenců.

I.

Klady okrskové služby.

1. Výstavba okrsků.

Výstavba okrskové služby, s kterou bylo započato v květnu 1951, je s hlediska organizačního budování prakticky dobudována. Ke dni 20.6.1953 zbývá zavést tuto službu již jen na pěti okresech v ČSR.

2. Plnění úkolů okrskové služby.

Okrsková služba se ve své podstatě plně osvědčila. Okrskoví zmocnenci plní v úzké spolupráci s organizacemi KSČ, s MNV, s členy Pomocných stráži VB a za podpory občanů v celku dobré své úkoly při zajištování usnesení strany a vlády a při ochraně státního a družstevního majetku a účinně tak pomáhají k upevnění státní discipliny a ve výstavbě socialismu. Okrskoví zmocnenci zachránili svou prací milionové hodnoty, ochránili životy a zdnaví občanů, odhalili pachatele různých trestných činů a jiné narušovatelé socialistického soužití.

3. Výsledky činnosti.

Dobré výsledky práce okrskových zmocnenců dosvědčuje skutečnost, že v I. čtvrtletí 1953 se ve 152.289 případech obrátili občané na okrskové zmocnence se stížnostmi a oznámeními. Okrskoví zmocnenci vypracovali o těchto případech 34.809 zpráv, z toho 4.629 zpráv na protistátní činnost, 12.083 zpráv na hospodářské trestné činy, 13.314 trestních oznámení, 29.452 oznámení pro přestupky. V 13.476 případech poskytli pomoc orgánům kriminální služby, v 3.961 případech orgánům Stb a v 7.942 případech poskytli asistence veřejným činiteľům při výkonu jejich pravomoci.

. II.

Nedostatky okrskové služby.

1. Nedostatky v síti okrsků.

Některé okrsky byly nesprávně územně stanoveny, v jiných okrscích bylo nesprávně zvoleno sídlo okrsků. Obě tyto skutečnosti podstatně ovlivňují práci okrskových zmocnenců.

2. Nedostatky ve výběru okrskových zmocnenců.

Výběr příslušníků VB za okrskové zmocnence nebyl některými náčelníky proveden odpovědně. To dokazuje skutečnost, že od zavedení okrskové služby, tedy za dobu pouhého 1 roku, bylo již 275 okrskových zmocnenců trestáno za své chování, zejména pro neplnění rozkazů, neukázněné chování k představenému a opilství. Okrskový zmocněnc musí být věrným služebníkem svého lidu a komunistické strany, naprostě oddaný zájmům národa, musí požívat plné důvěry poctivých občanů, mezi nimiž plní své úkoly. Je proto třeba vybírat za okrskové zmocnence lidi, kteří nejsou kompromitováni minulostí a jsou politicky uvědomělí a pevní a dovedou si poctivou prací získat autoritu v řadách spoluobčanů.

3. Nedostatky v rozmístění.

V okrscích při čs.-maďarské státní hranici, kde obyvatelstvo je většinou maďarské národnosti, byli ustanoveni okrskoví

zmocněci, kteří nevládají maďarskou řeč. Občané, kteří se s nimi nemohou dchovat, se na ně neobracejí, nevyhledávají je a nepomáhají jim při plnění jejich úkolů. Tím je zároveň narušena výstavba Pomocných stráží VB. Okrskoví zmocněci ztrácejí spojení s lidem, jejich styk s ocyvateli je omezen na několik jednotlivců, takže zmocněc nemůže plnit svou funkci, pro kterou je určen.

4. Nedostatky v péči vyšších orgánů o okrskové zmocněnce.

a/ Nedostatky ve vedení okrskových zmocněnců.

Při všech průkamech a kontrolech je neustále zjištováno, že mnozí z náčelníků CO VB, II. referátů a Obv. O VB nedostatečně řídí činnost okrskových zmocněnců. To poneení jednak ze špatné organisace práce, jednak z neznalosti základních služebních předpisů, jejichž bezvadné ověřidání dává možnost správného řízení a kontroly práce. Tento stav byl jmenovitě zjištěn v kraji Praha, kde náčelník KS VB musel přistoupit k přezkoušení všech nových služebních předpisů, aby přiměl příslušné náčelníky se s těmito do hloubky seznámit.

b/ Nedostatky v kontrole okrskových zmocněnců.

Náčelníci CO VB, II. referátů a Obv. O VB neprovádějí kontrolu činnosti okrskových zmocněnců systematicky nebo po-nechávají okrskové zmocněnce vůbec bez kontroly. Na př. strážm. Machovský z Bardějovské Nové Vsi, kraj Prešov, nebyl od ustanovení do funkce okrskového zmocněnce, t. j. od 20.8.1952 do prosince instruktora KS VB začátkem února 1953, vůbec nikým kontrolován. Nedostatek kontroly způsobuje, že nadřízené orgány nemají přehled o tom, jak se okrskoví zmocněnci politicky vzdělávají, jak prospívají - nekdy jsou členy KSC - v rámci stranického školení a pod.

c/ Používání okrskových zmocněnců k jiným pracím.

Mnozí okrskoví zmocněci jsou často používáni k dozorci službě na Obv. O VB, ke strážní a dozorci službě při různém soustřeďování. Zmocněncům pak nezbývá čas k tomu, aby pronikli mezi lid, získali spojení s ním a vůbec vykonávali dobře své úkoly. Operativní práci zmocněnců značně brzdi různé vyšetřování spisů, zejména prosetřování různých dotaz-

níků úřadů a závodů. Tak na př. v I. čtvrtletí 1953 vyšetřovali zmocnění na území ČSR celkem 418.336 těchto spisů, při čemž v průmyslových oblastech a velkých městech připadá na 1 okrskového zmocněnce až 200 takových spisů měsíčně. To pochopitelně omezuje a někdy i znemožňuje práci okrskových zmocněnců s informátory v úsahu preventivní činnosti, která má být základním rysem činnosti okrskových zmocněnců.

d/ Přemístování okrskových zmocněnců.

Zmocnění jsou často v krátkých intervalech přemisťováni na jiné okrsky nebo přeřazováni do jiných funkcí. Tak se stalo, že k 1.3.1953 bylo v ČSR neobsazeno 149 okrsků VB. Ve svých důsledcích to znamená, že více jak 3/4 milionu obyvatel postrádalo v tu dobu svou bezpečnostní ochranu. Další důsledek těchto zásahů je, že okrskoví zmocnění nemohou proniknout do místní problematiky a nemohou tak plnit svou funkci. V mnoha případech jsou taková přemístění nepromyšlená, neplánovaná, někdy i zbytečná.

e/ Nedostatky v néči o vybavení okrskových zmocněnců.

Z celkového počtu okrskových zmocněnců dosud 802 jich bydlí mimo obvod svých okrsků a 223 jich má své služební místo, po případě byty na pokraji obcí nebo na samotách. Jen v ojedinělých případech mají okrskoví zmocnění služební místo a byt v jednom domě. Tam je ztížena jejich mobilnost, neboť dosud ne všechni mají zavedeny telefony a pokud je mají, jsou umístěny ve služebních místnostech, kde se zmocnění velmi málo zdržují, takže jich nemůžete dosáhnout. Jen malé procento okrskových zmocněnců má vhodné dopravní prostředky přizpůsobené různorodosti a obtížím terénu. Nedostatečně je postaráno o přímou ochranu okrskových zmocněnců před útoky třídního nepřitele. S akvitou okrskových zmocněnců se množí i útoky na ně, kž dosud byli teroristickými útoky ž zmocněnci zavražděni, ž zraněni a devěčkrát byl podniknut útok na služební místnosti lecc. rodinné příslušníky. Jeví se proto nutná potřeba služebních psů - obranářů, zejména u těch okrskových zmocněnců, kteří pracují v horském nebo lesnatém terénu.

5/ Nedostatky práce okrskových zmocnenců.

a/ Nedostatky v práci s lidmi.

Okrskoví zmocnenci je při získávání informátorů nejvíce bezpečnostní situaci v okruhu, ale jdou cestou menšího odporu a získávají informátory v těch místech, kam se jim nejsnáze proniká. Tím se stává, že informátorky nejsou přímo v objektech nebo v blízkosti bydliště osob často trestaných, pachybnej pověsti, nemajících kladný vztah k našemu státnímu vřízení a pod.

b/ Nedostatky ve zpracování získaných zpráv.

Okrskoví zmocnenci nedostatečně nebo nesprávně zpracovávají své zprávy jak co do obsahu, tak i prověření. To zbytečně ztěžuje práci orgánů, které zprávy dále zpracovávají a je to mnohdy i přičinou neúspěchu při realisaci případu.

c/ Nedostatky politických, odborných i všeobecných znalostí.

Dosavadní občerstvená průprava okrskových zmocnenců nestačí. Projevuje se to zejména tam, když při zřizování Pomocných stráží VB a poráckových družstev svépomoci CO, kdy je třeba, aby okrskový zmocněc nebyl jen dobrým výkonným orgánem, ale i velmi dobrým organizátorem bezpečnosti ve svém okruhu. Byly rovněž zjištěny vážné nezamy ve všeobecném a politickém vzdělání okrskových zmocnenců. V tomto směru bude nutno upřednostnit povzbuzování zlepšení.

6. Nedostatek spoluupráci okrskových zmocnenců s ostatními složkami NB.

Nedostatky jsou i ve spoluupráci okrskových zmocnenců s ostatními službami NB, zejména službou Mimořádné. Téže je to vina, jednak nečelitosti vořejší služby, která nechádza účely Mimořádné služby, jednak nečerpavosti vlastní preze Mimořádné služby.

B/ Výsledek této žádosti byl zastřídal B

Klády služby Pomocných stráží

1. Výstavba Pomocných stráží.

Široká kampaň, prováděná od října 1952 příslušníky VB a zejména okrskovými znočněnci/ za úzké spoluhráče s KSČ a lidovou správou a vedená za výstavbu Pomocných stráží VB, dosáhla, že ke dni 1.5.1953 vykonává 22.516 členů Pomocných stráží VB praktickou činnost na 5.476 objektech, t. zn., že 42,8% z celkového počtu objektů socialistického sektoru v zemědělství je střeženo členy Pomocných stráží VB. Kromě toho je podáno dalších 10.833 žádostí občanů o přijetí do řad členů Pomocných stráží VB.

2. Výsledky činnosti.

Ačkoliv na tomto úseku práce nebylo téměř žádných zkušeností, jsou výsledky práce Pomocných stráží velmi dobré, zvláště v úseku ochrany jím svěřených objektů, při udržování veřejného pořádku i v boji se zlčiností. Tak na základě zpráv, které podali členové Pomocných stráží do 1.3.1953, bylo zatčeno 124 osob a na 1.400 pachatelů trestních činů bylo podáno trestní oznámení.

3. Vyznamenání Pomocných stráží.

Za projevené hrdinství, houževnatost a obětavost v ochraně jím svěřených objektů a v boji proti nepřátelům našeho státního zřízení byli 3 členové Pomocných stráží VB vyznamenáni státním vyznamenáním "Za statečnost".

III.

Nedostatky služby Pomocných stráží

I. Nedostatky ve výběru osob.

Výběr osob pro službu v Pomocné stráži měl rovněž nedostatky. Ustanovení byli členové nespolehliví, jichž byly ke dni 1.3.1953 v celostátním měřítku pro krádeže, opilství a pod. 44 zproštěno funkce členů Pomocné stráže. Pro neschopnost k plnění úkolů bylo zproštěno funkce 24 členů Pomocné stráže. Je zřejmé, že byla věnována malá péče výběru občanů do Pomocné stráže VB se strany příslušných náčelníků a okrskových znočnenců.

2. Nedostatky v rozmístění Pomocných stráží.

V ustanovování Pomocných stráží se projevuje stále řada nedostatků, zejména v tom, že nejsou vyhledávány v objektech, které z hlediska bezpečnosti jsou nejvíce ohroženy, nýbrž jsou ustanovovány tam, kde jsou pro to nejpřístupnější podmínky.

3. Nedostatky ve vedení Pomocných stráží vyššími orgány.

Ustanoveným členům Pomocných stráží nejsou dosud plnule ukládány konkrétní úkoly, zejména náčelníky II. referátů CO VB a náčelníky Obv. O VB. Tyto úkoly jsou přesunovány dosud většinou na okrskové zmocnence.

4. Nedostatky v práci Pomocných stráží VB.

Nedostatkem je rovněž okolnost, že v jednotlivých případech členové Pomocných stráží odpadají při plnění svých povinností nosit veřejně služební označení /pásku člena Pomocných stráží VB/ z těch důvodů, aby si nepokazili u ostatních občanů sou-sedský poměr, po případě, aby mohli snáze získat poznatky mezi občany.

C/ Zajištění bezpečnosti čs. státních statků.1. Statistická čísla o ztrátách.

Při hodnocení situace na venkově se ukazuje, že nejméně účinně je veden boj proti trestné činnosti v objektech ČSSS. Statisticky bylo zjištěno, že procento ztrát v živočisné výrobě stále roste. Tak v roce 1951 uhynulo z celkového počtu narzených selat 13.5 %, v roce 1952 20.5 %, u telat v roce 1951 činilo uhynutí 6.7 % a v roce 1952 11.5 %. atd. Tyto ztráty znamenají nejen značné hmotné škody, nýbrž jsou příčinou poruch v zásobování lidu. K tomu přistupují mnohamilionové škody způsobené různými sabotážemi, špatným hospodařením, machinacemi vedoucích funkcionářů ČSSS, rozkrádáním státního majetku v širokém měřítku, poškozováním strojového parku a pod. Rovněž škody způsobené požáry na ČSSS dosah jí v roce 1952 část-

ky 71.052.000 Kčs, což je plných 46% celkových škod způsobených požáry na socialistickém majetku na vesnici.

2. Příčiny nedostatků v zabezpečení ČSSS.

Na číslech ztrát je jasně vidět, že dosavadní struktura veřejné bezpečnosti a také nynější rozložení okrsků VB nejsou účinným prostředkem boje za snížení trestné činnosti na ČSSS. Nepřátelská činnost na vesnici jest z převážné míry vedena proti ČSSS, kde je jim tato činnost umožnována jak přímo nepřátelskými živly dosud zaměstnanými na ČSSS, tak i některými zaměstnanci, kteří dosud nenašli správný poměr k práci a k ochraně majetku ČSSS.

3. Nutnost zvýšení bdělosti a bezpečnostních opatření na ČSSS.

Je třeba, aby náčelníci KS VB, OS VB, Obv. O VB, okrskoví zmocnenci i kriminální orgány venovali ČSSS více pozornosti. Se strany veřejné bezpečnosti je nutno provést povzbuzující opatření, aby tato nežádoucí situace byla rychle a účinně řešena.

Vycházeje z těchto výsledků činnosti okrskových zmocnenců a Pomocných stráží VB nařizuju :

I.

Náčelníkům KS VB a jím podřízených součástí :

1. Projednat tento rozkaz.

Projednat problém, na které se v tomto rozkaze ukazuje, zároveň s problémy, které se objevují na kraji, ve štabu KS VB, po případě s KV KSC, KNV a dalšími příslušnými krajskými orgány a požádat je o provedení potřebných opatření nutných k vyřešení zjištěných závad a k zlepšení bezpečnostní práce v kraji.

2. Revidovat síť okrsků.

Postupně podle zkušeností získaných v praktickém výkonu služby okrskových zmocnenců provést revisi okrsků, navrhnut potřebné dislokační změny a v případech nesrovnalostí v rozloze, počtu obyvatel a pod. žádat i o potřebné systemizační změny. Tato opatření však nesmí být podnětem k nepřomyšlenému měnění území, nýbrž má odstranit drobné závady, které se při praktickém výkonu služby v okrsku ukázaly.

3. Doplnit síť okrskových zmocnenců a stále zmocnence prověrovat.

Důsledně se zabývat kádrovým obsazením okrsků VB a urychleně obsadit všechny dosud neobsazené okrsky schopnými příslušníky VB. Zásadou pro příští období v tomto směru musí být, že žádný okrsek nesmí zůstat neobsazen z jiných příčin než je řádná dovolená nebo běžné onemocnění okrskového zmocnence. Současně s tímto provést prověrování okrskových zmocnenců, vypracovat plán a započít s výněnou neschopných zmocnenců nebo těch, kteří jsou kompromitováni minulostí, tak, aby v budoucnu okrskovými zmocnenci byli příslušníci VB bezvýhradně oddaní straně a vládě, odborně i politicky na výši.

4. Provést výměnu okrskových zmocnenců na Slovensku.

V oblastech obydlených maďarským obyvatelstvem v krajích Bratislava, Nitra, Banská Bystrica, Košice a Prešov provést urychleně výměnu okrskových zmocnenců, kteří neovládají maďarský jazyk. Do téhoto míst určovat schopní příslušníky z ostatních okresů, krajů nebo jiných služebních funkcí, kteří jsou maďarské národnosti nebo cvládají maďarský jazyk. Tuto otázkou třeba být neustále na zřeteli při provádění náboru občanů do Sboru.

5. Zlepšit řízení práce okrskových zmocnenců.

Je nutno dosáhnout takového stavu, aby všichni ráčelníci současti VB a všichni pracovníci vnější služby znali podrobře práci okrskových zmocnenců a aby všechny orgány útvarů VB, zejména operativní pracovníci kriminální služby, znali jejich

práci v míře potřebné pro správný výkon služby. Náčelníci základních útvarek VÚ a pracovníci vnější služby musí při řízení práce okrskových zmocnenců používat forem konkrétního ukládání úkolů časově, politicky i hospodářsky správně včleněny a s hlediska bezpečnostní taktiky správně formulovaných. Musí jím ukázat nejvhodnější a nejúčinnější způsob provedení účelů za použití vlastních zkušeností a poznatků získaných z dobrých forem práce jednotlivých zmocnenců. Jejich úsilí musí být zaměřeno k tomu, aby všichni okrskoví zmocnenci stejnoučně a hlavně stejně kvalitně a přesně plnili všechny učebené úkoly. Aby se tímto systémem mohlo pracovat, je nutné, aby náčelníci všech součástí VB správně reagovali na všechna usnesení strany a vlády, nařízení ústředních úřadů a lidové správy, na výsledky a vyhodnocení operativních statistik, na hospodářsko-politickou situaci v jednotlivých oblastech a úsecích hospodářského života, které se odražejí v problematice bezpečnosti a dle těchto skutečně operativně řídili práci podřízených náčelníků VB s přesným stanovením úkolů a využitím perspektivy v jednotlivých problémech pro okrskové zmocnence.

6. Zdokonalit kontrolu práce okrskových zmocnenců.

Těsně a nedloučně navazuje na řízení práce okrskových zmocnenců systém kontroly jejich práce. Zde je nutno postupovat přesně podle příslušných ustanovení Instrukce pro výkon služby okrskových zmocnenců, aby kontroly byly platnou a účinnou pomocí nejen okrskovým zmocnencům, ale i náčelníkům při řízení práce. Je nutno rázne skoncovat s vysokým procenem tzv. "informačních kontroli", které nepřinášejí téměř žádný užitek a důrazně prosazovat skutečně hlbokové kontroly, které odhalí nejen výsledky práce okrskového zmocnence, ale i systém jeho práce, jeho vědomou i politickou kvalifikaci, počet k pracujícímu lidu atd. Při těchto prověrkách je třeba, aby kontrolující pobýl na okrsku jeden nebo více dní s okrskovým zmocnencem při jeho denní práci s občany, v terénu, kde si ověří, jak zmocněnc pracuje a kde má zároveň možnost kon-

krétně zmocněnci ukázat na nedostatky, na jejich řešení, na lepší formy práce a pod. Tento systém kontrol se musí v plné míře vžít u náčelníků II. referátů OO VB a náčelníků Obv.O VB.

7. Nepřemisťovat okrskové zmocněnce.

Zakazují neodůvodněné nebo časté provádění přemístění okrskového zmocněnce z jednoho okrsku na druhý, odvolování do různých kursů a škol, které neslouží přímo službě okrskového zmocněnce, nebo přechodné zařazování na jiné pracoviště; tím je nejen narušován předpoklad správného výkonu služby okrskového zmocněnce, ale porušována i zásada Instrukce pro výkon služby okrskových zmocnenců o přemisťování zmocnenců. Přemístění zmocnenců nebo jejich odvolání z funkce je možné jen po předchozím písemném souhlasu náčelnika HS VB na základě přeloženého odůvodněného návrhu, a to jen v případech, které připouští zmíněná Instrukce. Obcházení nebo nedodržení této zásady budu přísně stíhat.

8. Zlepšit kádrovou péči o okrskové zmocněnce:

a/ Dále vzdělávat zmocnence.

Navázat na absolvování kurzu okrskových zmocnenců v Kutné Hoře systematické odborné a politické školení okrskových zmocnenců. Umožnit absolventům těchto kursů poznání všech dobrých zkušeností, podporovat a popularisovat jejich nové formy práce. Tuto činnost zajistit jednak kvalitním prováděním srazů okrskových zmocnenců podle zasad, které určí HS VB a dále podle místních podmínek účasti okrskových zmocnenců ve školách práce ROH.

b/ Sledovat a podporovat růst okrskových zmocnenců.

Stále sledovat výsledky práce okrskových zmocnenců, jejich odborný a politický růst, podávat v souladu s jejich kvalitou návrhy na povýšení a u těch, kteří se ve funkci okrskového zmocněnce plně osvědčili a mají předpoklady dalšího růstu, podávat návrhy na povýšení na důstojníky, i když předepsaná doba k povýšení ještě neuplynula. Správnost podávání návrhů na povýšení, jakož i plné využívání tohoto

rozkazu mnl zaručí osobně náčelníci KS VB.

- c) Odstraňovat nedostatky v ubytování okrskových zmocnenců. Ihned zajistit vhodné ubytování pro všechny okrskové zmocnence, kteří dosud nebydlí v místě okrsku nebo bydlí nevhodně, podle zásad Instrukce pro výkon služby okrskových zmocnenců. Třeba přihlédnout k tomu, aby služební místo a rodinný byt byly v jednom domě ve středu obce, kde je sídlo okrsku VB. Vyřešení této otázky je důležité a zásadní jak s hlediska bytu služby okrskových zmocnenců tak i s hlediska pohybu kádry ve sboru. Je nezbytné, aby náčelníci této skutečnosti věnovali zíženou pozornost a rázně skoncovali se současné nežádoucí situací.
- d) Odstraňovat nedostatky ve vybavení služební místnosti. Provést prověrku vnitřního zařízení služebních místností a zařízení postupně doplnit tak, aby místo skutečně okrsek VB reprezentovala.
- e) Odstraňovat nedostatky ve vybavení pomůckami. Provést prověrku stavu telefonního spojení okrsku a do pravních prostředků okrskových zmocnenců a dosáhnout toho, aby zmocnenci byli plně mobilní; potřeby naplánovat a uplatnit v rozpočtech na příští léta. Při určování druhů dopravních prostředků/moto, jízdní kola, kůň/ přihlédnout k teréním podmínkám a zvláštnostem potřesy v jednotlivých mís tech. Rovněž rozplánovat a vyžádat postupně pro okrskové zmocnence, kde te bezpečnostní podmínky vyžadují /horský terén s častým výskytem band a pod./, služební psy obranáře. Je nátno, aby všichni náčelníci součástí VB si uvědomili, že jsou nařízeni odpovědní za výkon služby okrskových zmocnenců, ale i za materieli zajištění tohoto výkonu.
- 9/ Provést rozbor práce okrskových zmocnenců mezi lidem.
Provést podrobný rozbor práce zmocnenců mezi lidem, hlavně s informátory; podle pokynů vydaných HS VB zpracovat výsledky rozboru a získané poznatky zevšeobecnit tak, aby práce okrskových zmocnenců byla vždy úměrně k podmíinkám okrsku

správně a účelně prováděna. Více rozvinut praktickou pomoc operativním orgánům kriminální služby při získávání a praktickém ~~používání~~ ^{používání} informátorů. Práci je nutno organizovat a řídit tak, aby zmocněnci cítili nutnost práce k plnému využití informátorské sítě.

10. Oprostit zmocněnce od práci, které jim nepatří.

Dosáhnout toho, aby zmocněnci nevykonávali takovou činnost, která je odvádí od jejich vlastních úkolů. Jde zejména o různá šetření o osobách, požadovaná úřady, závody a instrukcemi. Množství přidělovaných spisů srovnat s rozsahem ostatní problematiky, vycházející z celkové bezpečnostní situace v okresku. Při všech šetřeních o osobách zajistit důslednou spolupráci I., III., případně i IV. referátů OO VB; vytěžení poznatků jejich kartoték a evidencí v základních otázkách šetření ullehčí práci zmocněncům. Oprostit zmocněnce od vyšetřování soudně trestných činů, zpracovávání trestních oznámení na trestné činy i na závažnější a rozsáhlejší přestupy, zejména když se jedná o případy, kdy je třeba mnoha výslechů a shromažďování rozsáhlého průkazního materiálu, zvláště v hospodářských trestních činech. Urychleně a důsledně odstranit všechny způsoby zneužívání zmocněnců, jako je jejich velení do dozorčích služeb na obv. O VB, zbytečné jejich soustředování ke strážní nebo blídkové službě a pod.

11/ Stanovit hlavní úkoly zmocněncům.

a/ Práce mezi lidem.

Stanovit velikou důležitost práce zmocnenců s lidem, úzkého jejich spojení s lidmi; zmocněnci se musí zúčastňovat všech hovorů s občany ve svých okrscích, důležitých schůzí nebo akcí masových organizací, které budou určeny pro podporu k plnění usnesení strany a vlády a k zajistění plnění úkolů lidové správy.

b/ Ochrana veřejného pořádku.

Zlepšit ochranu veřejného pořádku. Zejména je nutno zajistit organizovanou a intensivní péči zmocněnců o čistotu ve městech dosažením úzkého spojení se zdravotními středis-

ky a zajistit jejich společnou práci při dohledu a do-
držování hygienických zásad ve všech úsecích, s nimiž
přijde veřejnost ve styk.

c/ Ochrana majetku.

V úzké spolupráci s lidovou správou lépe organizovat ochranu státního, družstevního, komunálního i osobního majetku se zvláštní pozorností k státním a komunálním bytovým jednotkám, zabranovat úmyslnému jejich poškozo- vání, poukazovat na nedostatečnou jejich údržbu, na zne- užívání k jiným účelům, než pro které je majetek určen. Zvýšit boj proti rozkrádání státního a družstevního ma- jetku i na ochranu osobního majetku občanů. Ukázat, jak důležitá pro tento úkol je pomoc dobrých informátorů a dobře pracujících Pomočných stráží. Účastnit se uvědomo- vacích kampaní mezi občany prováděných na závodech KSČ a ROH.

d/ Ochrana trhu.

Zesílit boj proti podomnímu a pokoutnímu prodeji různého spotřebního zboží a víc podporovat lidovou správu při organizování družstevního trhu se zemědělskými na kontin- gentními výrobky.

12/ Provést rozbor činnosti Pomočných stráží VB v kraji.

a/ Dokončit nábor.

Dokončit prověrování podaných žádostí občanů do Pomočných stráží a provést jejich ustanovení tak, aby se podstatně snížil rozdíl mezi počtem podaných žádostí a počtem usta- novených členů Pomočných stráží. Při prověrování věnovat zvýšenou pozornost kvalitě členů Pomočných stráží, aby později nedocházelo k jejich propouštění pro nespolehlivost nebo špatné charakterové špatnosti. Získávat další členy v těch místech, kde bezpečnostní problematika toho nejvíce vyžaduje, zejména v pohraničních okresech. Je třeba vyvinout snahu zavést pomocné stráže v krátké době na všech objektech socialistického sektoru v země-

dělství. Při tom je nutno dále rozšiřovat základnu již ustanovených členů Pomocných stráží; nesmí to však být na úkor jejich kvality.

b/ Výchovávat a školit členy Pomocných stráží.

Výchovu členů Pomocných stráží provádět systematicky.

Školit je k provádění úkolů zejména v zemědělství, neboť pro tento účel je Pomocná stráž VB organizována.

Školení pak musí být vedeno podle úkolů vyplývajících z jednotlivých časových údobí, jako jsou jarní polní práce, senoseč, žně a pod. Na toto školení musí navazovat instruktaž členů Pomocných stráží, týkající se různých konkrétních dílčích úkolů v místě.

Úspěch výchovy bude záviset na provádění politické výchovy, která musí úzce navazovat na odborné školení a s tímto se v základních rysech prolínat. Toto je třeba neustále připomínat organizacím KSČ a ČSM, které členy do Pomocných stráží vyslaly a které za jejich politickou výchovu odpovídají. Na tomto úseku si musí zejména náčelníci II. referátů OO VB a náčelníci Obv. O VB uvědomit své povinnosti k Pomocným strážím a přesunovat vše jen na okrskové zmocněnce. Úkolem náčelníků je zejména výchova vedoucích pomocných stráží.

c/ Vypracovat plán úkolů.

Ukládání úkolů Pomocným strážím musí být prováděno podle předem vypracovaného plánu, který vychází z potřeb veřejné bezpečnosti u tohoto objektu, kde je Pomocná stráž zřízena. Úkoly musí být určovány tak, aby členové Pomocných stráží stále více plnili vůli veřejné bezpečnosti a pomáhali jí v plnění úkolů. V členech Pomocných stráží musí být vytvářeno vědomí jejich důležitosti pro veřejnou práci a smysl odpovědnosti za svěřený objekt a přidělený úsek práce.

d/ Vypracovat plan okresních konferencí Pomocných stráží.

Důležitým činitelem pro výchovu, řízení a prověrku práce členů Pomocných stráží a současně pro prověrku práce okres-

kových zmocnenců ve vztahu k Pomocným strážím budou okresní konference členů Pomocných stráží VB, jejichž pořádání se musí stát součástí práce náčelníků s Pomocnými strážemi. Konferenci se zúčastní odpovědní funkcionáři KSČ, lidové správy, ŠM, ČSSS, STS a JZD a bezpečnosti. Mimo vlastní poslání konference, t.j. výměny zkušeností, objasnění různých problémů, prověření práce Pomocných stráží a okrskových zmocnenců, bude odpovědným pracovníkem VB dána linie další práce a stanovení zásadních úkolů členů Pomocných stráží.

e/ Popularisovat činnost Pomocných stráží.

Je třeba v plném rozsahu popularisovat práci Pomocných stráží a uplatňovat zásady osměnování jejich členů podle směrnic vydaných HS VB. Popularisace má za účel, aby v členech Pomocných stráží byla pěstována hrdost k příslušnosti k Pomocným strážím VB a láska a obětavost k plnění úkolů a u obyvatel aby byla vyvolána chuť ke spolupráci a podpoře Pomocných stráží a konečně snaha stát se členem Pomocných stráží nebo jiným spolupracovníkem VB.

13/ Učinit opatření k zajištění bezpečnosti na ČSSS.

Bezpečnosti na ČSSS třeba zajistit postupným ustanovením okrskových zmocnenců na statcích. To vyžaduje pečlivé organizační, kádrové i materiální přípravy. Organisace okrsku VB na ČSSS bude podmíněna organizací ČSSS. Okrskový zmocněnec bude mít stanoviště na každém "statku" /podle nové organizace ČSSS/ a jeho činnost se bude podle Instrukce pro výkon služby okrskových zmocnenců a podle dalších pokynů vztahovat na celé území statku a všechny objekty k němu patřící, t.j. na příslušná oddělení a farmy, i když sahají do jiných okresů. Okrskoví zmocněnci budou vybráni z řad mladých, nejschopnějších příslušníků VB, uvědomělých členů KSČ, kteří budou schopni operativní práce a řešení hospodářských trestních činů, a jejich výběr bude proveden poč osobní odpovědnosti náčelníka KS VB. Systém služby okrskových zmocnenců na ČSSS bude vyzkoušen v krajích Bratislava, Olomouc a Liberec.

II.

Hlavní správě VB ukládám :

1/ Projednat rozkaz.

Zajistit důsledné projednání tohoto rozkazu na odborech HS VB a všech podřízených součástech tak, aby tento rozkaz se stal voditkem na úseku práce okrskových zmocnenců a pomocných stráží VB.

2/ Vypracovat plán a náplň srazů okrskových zmocnenců.

Zpracovat a uvést do praxe nový způsob služebních srazů okrskových zmocnenců, aby se odborná a politická úroveň a vše - obecné vzdělání okrskových zmocnenců stále zvyšovaly a okrskovi zmocnenci byli plně připraveni na všechny úkoly, plynoucí z jejich funkce.

3/ Vypracovat pokyny pro ustanovení okrskových zmocnenců na ČSSS.

Službu okrskových zmocnenců na ČSSS vyzkoušet v kraji Bratislava, Olomouc a Liberec a podat mi návrh na organizaci a zavedení služby okrskových zmocnenců na ČSSS s návrhem příslušných systemizačních změn.

4/ Provádět pravidelné kontroly plnění rozkazu.

Pravidelně kontrolovat plnění tohoto rozkazu a zevšeobecnovat zkušenosti z učiněných opatření v celé veřejné bezpečnosti.

Zajistit, aby úkoly, vyplývající z tohoto rozkazu, byly pojeté do pracovních plánů všech součástí VB.

5/ Zajistit součinnost ostatních složek ministerstva a ostatních ústředních úřadů.

Bezodkladně vejít ve styk s příslušnými součástmi MV a s jednotlivými ministerstvy a zajistit jejich součinnost při plnění úkolů, které veřejné bezpečnosti tento rozkaz ukládá.

III.

Správě kádrů MV ukládám :

Provést opatření k zlepšení kádrového stavu okrskových zmocnenců.

Zajistit doplňování složek VB schopnými kádry, aby mohla být zajištěna výměna neschopných okrskových zmocnenců, dále zajistit přesun nebo ustanovení příslušníků, kteří odpovídají požadavkům potřebným pro funkci okrskového zmocnence v oblastech s obyvateli maďarské národnosti, t.j. kteří ovládají plynule maďarský jazyk, do okrsků s většinou maďarských obyvatel v kraji Bratislava, Nitra, Baňská Bystrica, Košice a Prešov. Tuto okolnost mít na zřeteli při rozmístování kadrů/náboru. Dále zajistit provedení přesystémisace nutné při úpravě okrsků a zavedení okrskových zmocnenců na ČSSS.

IV.

Hlavní správě Pohraniční a vnitřní stráže ukládám :

Projednat rozkaz a uplatnit na svém úseku.

Seznámit členy Pohraniční stráže s tímto rozkazem, zejména pak s funkcí a činností Pomocných stráží VB se zvláštním zřetelem k ochraně státní hranice. Zařídit u podřízených útvarů, aby o propuštění osob, které byly zadřezeny pro arrestné činy nebo pro podezření z nich v úseku ochrany čs. státní hranice, byla uvědoměna příslušná součást VB, aby tak okrskový zmocněnc mohl sledovat další činnost těchto osob.

V.

Hospodářské správě MV ukládám :

Postarat se o materiální potřeby okrskových zmocnenců.

Přezkouset rozpočet na rok 1953 a 1954 a vzít v úvahu požadavky krajských správ VB, týkající se vybavení místností okrskových zmocnenců, doplnění telekomunikačního spojení zmocnenců,

doplnění jejich dopravních prostředků, dodání služebních psů-obranářů a podle možnosti rozpočtu tyto požadavky přednostně realisovat.

VI.

Všem náčelníkům KS VB a náčelníku správy NB Jáchymov ukládám,

aby mně cestou náčelníka HS VB podali o plnění uložených úkō-
lů hlášení k ~~20. ledna 1953~~.

~~20. ledna 1954.~~

Ministr vnitra :

Rudolf Barák v. r.

Obdrží :

Ministr vnitra
Náměstci ministra vnitra
Hlavní správy, správy a odbory
Krajské správy veřejné bezpečnosti
Správa NB Jáchymov.

Tento výtisk č. 71 rozkazu ministra vnitra s origi-
nálem porovnal a za správnost vyhotovení odpovídá :

ppor. ředitelka